

NÁRODNÍ OBROZENÍ – POKRAČOVÁNÍ

NÁRODNÍ BUDITELÉ

Fr. Palacký, Josef Jungmann, Josef Dobrovský

ČESKÉ NAKLADATELSTVÍ

Česká expedice – Václav Matěj Kramerius – noviny, kalendáře, knihy

DIVADLO

BOUDA – české divadlo, stálo na Koňském trhu (nyní Václavské nám.). Bylo dřevěná a vyhořelo.

KOČOVNÉ DIVADLO, LOUTKOVÉ DOVADLO

- divadelní spolky. Které jezdily po venkově a hrály

České divadelní hry po hostincích

- loutkové divadlo – Matěj Kopecký

-Kašpárek

Divadelní dramatik – **Josef Kajetán Tyl** – psal divadelní hry v češtině. Autor divadelní hry **Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná hračka** – píseň **Kde domov můj**.

Vznikala první česká **MUZEÁ** – v Opavě, Brně a v Praze.

Zakládala se **ochotnická divadla, čtenářské spolky a vlastenecké kroužky**. Pořádaly se taneční zábavy, večírky – recitovaly se české básně, zpívaly české lidové písně.

Začaly se pořádat první **bály** – tančil se **valčík**. Vznikl český tanec **polka**. Ženy nosily šaty tzv. **krinolína**.

krinolína

museum Opava

REVOLUČNÍ ROK 1848

Vzrůstala velká **nespokojenost národů** v říši s vládou Habsburků. Nespokojeni byli i Maďaři. Byl opět posílen policejní dozor a nebyly dodržovány občanské svobody. Objevovaly se občanské nepokoje a povstání – **revoluce**.

Lidé žádali vydání **ÚSTAVY**, která by zaručila stejná práva všem občanům všech národností žijících v Habsburské říši.

Povstání byla potlačena a organizátoři byli vězněni v Brně na hradě Špilberk.

1848 – byla zrušena **ROBOTA**.

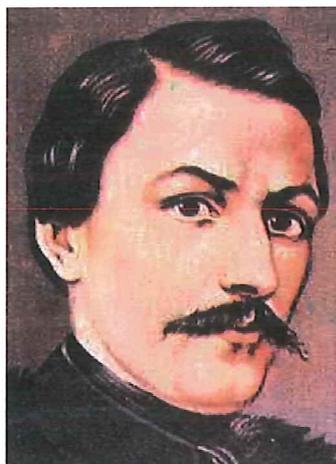
V roce **1848** nastupuje na trůn nový císař **FRANTIŠEK JOSEF I.**

- Vládl 68 let (od roku 1848 do roku 1916)
- Zavedl přísnou **CENZURU** (kontrolu tisku, divadla, knih ...)
- Vládl **ABSOLUTISTICKY** (tzn., že vládl sám bez parlamentu)

František Josef I.

Velkým kritikem vlády Fr. Josefa I. byl **Karel Havlíček Borovský**. Který byl i za své názory vězněn a byl odeslán do vyhnanství do italského Brixenu. K. H. Borovský byl novinář, spisovatel a básník. Napsal: Tyrolské elegie, báseň Král Lávra atd.

Karel Havlíček Borovský

V této době působila spisovatelka **Božena Němcová** a spisovatel **Karel Jaromír Erben**. Sbírali lidové české pohádky, říkadla a písně a sepisovali je do knih.

BOŽENA NĚMCOVÁ

POHÁDKY:

Sůl nad zlato
 Pyšná princezna
 Sedmero krkavců
 O Perníkové chaloupce
 O princezně se zlatou hvězdou
 O Smolíčkovi
 O kohoutkovi a slepičce

Kniha

BABIČKA

KAREL JAROMÍR ERBEN

POHÁDKY:

Zlatovláska
 Dlouhý, Široký a Bystrozraký
 Tři zlaté vlasy Děda Vševěda
 Otesánek
 Hrnečku, vař
 Rozum a štěstí

Básnické sbírka

KYTICE

PRACOVNÍ LIST – REVOLUČNÍ ROK 1948

PL
KONTROLA
30. 4.

1. DOPLŇOVAČKA

Nespokojenost národů žijících v _____ s vládou Habsburků vedla v roce _____ k nepokojům a k povstání. Lidé si přáli vydání _____, která by uzákonila rovnost všech a zrušila by ponižující _____. I v Praze došlo k pouličním _____. Nakonec byla roboty v Rakousku _____. Získané svobody však nový císař _____ začal omezovat.

Nabídka slov k doplnění:

Nepokojům, 1848, ústavy, zrušena, začal, Rakousku, robotu,

2. VYHLEDEJ VÝZNAM CIZÍCH SLOV NA INTERNETU

Slované žádali po císaři vydání **konstituce**. Co to je **konstituce**? _____

V Praze docházelo k pouličním bouřím a lidé proti císařské armádě stavěli **barikády**.

Co to je **barikáda**? _____

3. ANO – NE

PRACUJ S KNIHOU OBRÁZKY Z ČESKÝCH DĚJIN A POVĚSTÍ STR. 140-141 (zasláno v příloze) ✖

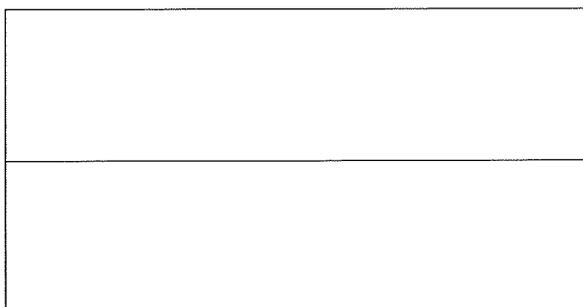
Ve druhé polovině 19. století vládl habsburský císař Ferdinand VI.	ANO	NE
V létě roku 1848 se do Prahy sjeli zástupci Slovanů.	ANO	NE
Velké shromáždění lidí se konalo na Václavském náměstí.	ANO	NE
V Praze proběhly nepokoje bez střelby.	ANO	NE
Císař zrušil robotu.	ANO	NE

4. POKUS SE NAPSAT ZNAKY

NEVOLNICTVÍ - _____

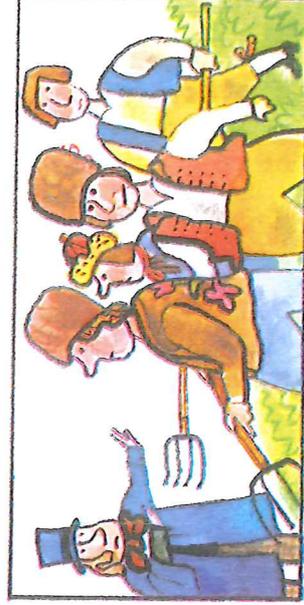
ROBOTY - _____

5. VYBARVI SLOVANSKOU VLAJKU

Z mnoha národů, kterým panoval rakouský císař, byly na tom nejhůř národy slovancké. Také v Čechách to vřelo nespokojeností.

Na venkově sedláci odmítali obdělávat zdarma panskou půdu, leckde se jí dokonce násilím zmocnili. Ve městech se bouřili dělníci proti malým mzdám.

Císař o tom všem věděl. Proto slíbil ústavu, která měla zajistit lidem více práv a svobody. Lidé přijali císařův slib s nadšením.

Štátní ústava

V létě roku 1848 se do Prahy sjeli zástupci všech Slovanů z rakouské říše. Žádali pro své národy stejná práva, jako měli Rakušané.

Tehdy začaly v Praze nepokoje. Císař poslal do Prahy vojáky. To Pražany pobouřilo. Na protest uspořádali na Koňském trhu, dnešním Václavském náměstí, velké shromáždění.

Potom se lidé pokojně rozcházeli. Proti nim stáli ozbrojení vojáci s nasazenými bodáky. Na povel začali do lidí střílet.

Pražané hned vytrhávali kameny z dlažby, převraceli vozy, hromadili nábytek. Stavěli barikády, aby vojáky zadrželi. Začal boj.

Po pěti dnech vojenská přelita práce jen zvítězila. Mír však nenastal, nespokojenost rostla. A tak císař po několika měsících musel ustoupit alespoň v tom, že zrušil robotu.